

Udskriftsdato: 15. december 2025

2021/1 BSF 101 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en skattekommission med henblik på et simplere indkomstskattesystem

Ministerium: Folketinget

Forslag til folketingsbeslutning

om nedsættelse af en skattekommission med henblik på et simplere indkomstskattesystem

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af folketingsåret 2021-22 at nedsætte en kommission, der senest den 1. juni 2023 skal fremlægge forslag til et simplere personskattesystem. Kommissorium og kommissionsmedlemmer skal godkendes af Folketingets Skatteudvalg efter indstilling fra regeringen. Skatteministeriet sekretariatsbetjener kommissionen.

Bemærkninger til forslaget

Det skal være lettere for danskerne at forstå, hvad de betaler i indkomstskat.

Det danske personskattesystem har over årene udviklet sig til et kludetæppe og består i dag af en lang række satser og fradrag. Skattesystemet er blevet så kompliceret, at de fleste ikke længere kan beregne deres egen skat.

Det nuværende indkomstskattesystem består af mange elementer, som tilsammen gør systemet yderst uoverskueligt, herunder bundskat, kommuneskat, topskat, topkattegrænse, skråskatteloft, arbejdsmarkedsbidrag, personfradrag, beskæftigelsesfradragssprocent, maksimalt beskæftigelsesfradrag, jobfradrag, grøn check, befordringsfradrag, fradrag for fagligt kontingent osv.

Det har ført til, at personskatten er blevet så uoverskuelig, at den almindelige dansker ofte ikke kan gennemskue sin egen skat og derfor også har svært ved at gennemskue, om det kan betale sig at gøre en ekstra indsats.

Det fremføres ofte, at man bør sænke skatten på arbejde, så det bedre kan betale sig at gøre en ekstra indsats. Men for at få det fulde potentiale, så kræver det, at man reelt kan gennemskue, hvad man får ud af at tage den ekstra vagt i weekenden. Med det nuværende indkomstskattesystem er det formentlig de færreste, der kan regne det hurtigt ud, inden man siger ja.

F.eks. medfører arbejdsmarkedsbidraget, at man ikke umiddelbart kan beregne sin egen marginalskat, da man ikke blot kan lægge skatteprocenterne sammen. Arbejdsmarkedsbidraget skal nemlig fratrækkes i grundlaget for de øvrige indkomstskatter. Af tabel 1 fremgår et eksempel på beregning af marginals-katten i dag.

På samme måde komplicerer f.eks. beskæftigelses- og jobfradraget personskatten. For at kunne beregne sin skattelettelse som følge af disse fradrag, skal man gange en fradragssats på sin kommuneskattesats samtidig med, at der er et loft over fradragene. Fradragssatsen for beskæftigelsesfradraget er – når det er fuldt indfaset i 2022 – på 10,65 pct., mens det maksimale beskæftigelsesfradrag er på 41.100 kr. Hvis man har en lønindkomst på 250.000 kr., får man umiddelbart et fradrag på 26.625 kr. Men det skal efterfølgende ganges med kommuneskattesatsen for at få skatteværdien. I 2021 var den gennemsnitlige kommuneskattesats på 24,97 pct., hvilket vil sige, at den faktiske skattelettelse i eksemplet bliver 6.648 kr.

Dette er blot eksempler på, at personskattesystemet er blevet unødvendig kompliceret.

Hvert år, når folk får deres årsopgørelse, er det som et lotteri for mange mennesker. Måske skal man betale 1.000 kr., og andre gange får man 1.500 kr. tilbage. Lige meget om man får eller skal betale penge, så er det ens for de fleste, at de ingen idé har om det inden. Det er ikke rimeligt. Det skal være en ret, at alle kan forstå, hvad de betaler i skat. Det skal være lettere at regne ud, om det kan betale sig at tage en ekstra vagt på arbejdet. Derfor er det nødvendigt med en forsimpning af indkomstskattesystemet.

Eksempel på forsimpning 1

Der er mange måder at forsimple skattesystemet på. CEPOS har udarbejdet et forslag til, hvordan personskattesystemet kan simplificeres, som kort opridses i det følgende. Det bemærkes, at forslagsstillerne ikke har lagt sig fast på, om der skal arbejdes videre med netop denne simplificering. Eksemplet er medtaget for at vise, at det er muligt at forsimple personskattesystemet uden nævneværdige provenumæssige eller fordelingsmæssige konsekvenser.

CEPOS foreslår, følgende:

- Arbejdsmarkedsbidrag, beskæftigelsesfradrag og jobfradrag afskaffes.
- Bundskatten forhøjes med 2,4 pct. point.
- Der indføres en mellemskat på 2,7 pct. point, som betales af indkomst over ca. 370.000 kr.
- Topskatten sænkes med 1,2 pct. point.

- Personfradraget sænkes fra 44.000 kr. til 43.000 kr.
- Overførselsindkomster (dagpenge, folkepension m.v.) opreguleres, så nettobeløbet er uændret, fordi forhøjelsen af bundskatten udhuler overførselsindkomsterne.

Tabel 1 – Beregning af marginalskat i dag		
	I dag	Forslag til forsimpning
Bundskatteyder, lønindkomst mellem 250.000 kr. og 370.000 kr.	$8+(1-0,08)*(24,9+12,2)-0,1065*24,9=39,5$	$24,9+14,5=39,5$
Forklaring på beregning	Først betales 8 pct. i AM-bidrag. Herefter er der fradrag for AM-bidraget (1-0,08) ved betaling af kommuneskat (24,9 pct.) og bundskat 12,2 pct.) Endelig fratrækkes satsen for beskæftigelsesfradraget (10,65 pct.) ganget med fradragsværdien, som er kommuneskattesatsen.	Kommuneskat (24,9) lægges sammen med bundskat.
Bundskatteyder, lønindkomst over 370.000 kr.	$8+(1-0,08)*(24,9+12,2)=42,1$	$24,9+14,5+2,7=42,1$
Topskatteyder	$8+(1-0,08)*(24,9+12,2+15)=55,9$	$24,9+14,5+2,7+13,8=55,9$
Anm. : Marginalskatten er beregnet ud fra 2025-regler, 2019-niveau. Pga. afrunding summer tallene ikke op til totalen.		
Kilde: Skatteministeriet og egne beregninger.		

For uddybning af forslaget henvises til CEPOS's notat »En konkret model til forenkling af skattesystemet: Afskaffelse af AM-bidrag samt job- og beskæftigelsesfradrag« offentliggjort den 19. september 2019.

Som det ses af tabel 1, er det meget kompliceret, at udregne sin marginalskat. Med eksemplet til et fremtidigt system vil man blot skulle lægge satserne sammen for at kende sin marginalsattesats.

Tabel 2 - Skattesatser og beløbsgrænser i dag og med forslag til forsimpning		
	I dag	Forslag til forsimpning
Skattesatser		
Arbejdsmarkedsbidrag	8	Afskaffes
Kommuneskat	24,93	24,93
Bundskat	12,15	14,53
Mellemskat	0	2,66
Topskat	15	13,8
Beskæftigelsesfradrag	10,65	Afskaffes
Jobfradrag	4,5	Afskaffes
Beløbsgrænser		
Personfradrag	44.000	42.928

Mellemskattegrænse	-	369.015
Topskattegrænse	522.200	567.609
Maksimalt beskæftigelsesfradrag	39.300	Afskaffes
Maksimalt jobfradrag	2.500	Afskaffes
Jobfradrag, bundfradrag	191.700	Afskaffes

Forslagsstillerne har bedt skatteministeren redegøre for udspillet provenumæssige og fordelingsmæssige konsekvenser (Skatteudvalget, alm. del – spørgsmål 2, folketingsåret 2019-20). Af svaret fremgår det, at omlægningen med betydelig usikkerhed vil indebære et umiddelbart mindreprovenu på ca. 900 mio. kr. (2019 niveau) og et mindreprovenu på ca. 600 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd (2019-niveau). Det fremgår dog også, at det ikke kan afvises, at forslaget samlet set er omtrent provenuneutralt. Endvidere fremgår det, at forslaget vil øge arbejdsudbuddet med ca. 300 personer, at det vil være fordelingsneutralt målt ved Gini-koefficienten, og at det vil have en meget lille effekt på de disponible indkomster på tværs af indkomstdeciler. Effekten på de fleste indkomstdeciler vil være omtrent nul.

Skatteministeren bemærker endvidere, at der vil være administrative konsekvenser ved en omlægning af indkomstskatterne, men ministeren har ikke kvantificeret disse nærmere. Omvendt vil der være administrative besparelser på et efterfølgende simplere skattesystem.

Eksempel på forsimpeling 2

Skattelovgivningen indeholder regler for fradrag af forskellige typer af udgifter, f.eks. befordringsfradrag, fradrag for gaver til visse foreninger, fradrag for gaver til kulturinstitutioner, rentefradrag og fradrag for fagligkontingent. Også boligjobordningen, beskæftigelsesfradraget og jobfradraget er eksempler på disse fradrag.

Disse fradrag gives som ligningsmæssige fradrag, hvilket vil sige, at det er fradrag, der gives i den skattepligtige indkomst. I modsætning hertil er fradrag, der eksempelvis gives i den personlige indkomst eller i kapitalindkomsten.

Det er sådan i dag, at ligningsmæssige fradrag har en forskellig værdi alt efter, hvilken kommune man bor i. Det skyldes, at kommuneskatterne er forskellige fra kommune til kommune.

I 2021 var den gennemsnitlige kommuneskattesats på 24,97 pct. Det vil sige, at har man et fradrag på 100 kr., vil værdien være 24,97 kr. Men da satsen er forskellig i kommunerne, er det også forskelligt, hvad værdien er for borgerne. Er det fair, at lovfaste fradrag har forskellig værdi, alt efter hvor i landet man bor?

Det kan overvejes, at den foreslåede kommission skal have som opdrag, at ligningsmæssige fradrag skal have samme værdi i hele landet.

En måde, dette kan ske på, er, ved at man bytter om på bundskatten og kommuneskatten. I dag er bundskatten på 12,09 pct., men vil så fremover være 24,97 pct. Tilsvarende ændres den gennemsnitlige kommuneskat til 12,09 pct., så den samlede skatteprocent ikke stiger (den gennemsnitlige kommuneskat vil være 14,53 pct., hvis den tidligere simplificering gennemføres, hvor arbejdsmarkedsbidraget afskaffes).

Kommunerne vil derved stadig have retten til at sætte deres egen skatteprocent, blot på et lavere niveau end i dag. Det vil rent logisk medføre, at staten får flere penge via den højere bundskat, mens kommunerne får færre, da kommuneskatten er lavere (trods udvidet skattebase, da der ikke længere vil være ligningsmæssige fradrag i den kommunale skat). For at kompensere kommunerne for den lavere sats, vil man samtidig skulle ændre udligningssystemet mellem kommunerne og staten, så kommunernes økonomi forbliver uændret. Det kan samtidig have den fordel, at ingen kommuner fremover behøver bidrage til udligningssystemet, som herefter bliver et rent tilskudssystem (fra staten til kommunerne).

Nedsættelse af kommission

At lave et udkast til et nyt og mere simpelt skattesystem er ikke en let øvelse, og det kræver gennemarbejdede modeller. Det foreslås derfor, at der nedsættes en kommission bestående af en række eksperter, der skal komme med forslag til, hvordan indkomstsystemet simplificeres, således at det bliver mere gennemsigtigt for skatteyderen, hvordan skatten er beregnet.

Kommissorium og afgrænsning skal naturligvis aftales mellem de partier, som støtter beslutningsforslaget, men det kunne f.eks. være to eller flere modeller, der arbejdes ud fra.

Kommissionens forslag skal i videst muligt omfang være provenuneutralt, og må så vidt muligt ikke have fordelingsmæssige konsekvenser, ligesom marginals-katten skal holdes på nuværende niveau. Såfremt kommissionens forslag påvirker ovenstående, skal kommissionen foreslå kompenserende tiltag.

En anden afgrænsning kunne være, at kommissionen må komme med forslag, der f.eks. koster 2 mia. kr., men ellers med de samme kriterier, så Folketinget efterfølgende har flere modeller at tage stilling til. Det vil sige på samme måde som Kommissionen for grøn omstilling af personbiler, der i deres første delrapport »Veje til en grøn bilbeskatning« kom med flere mulige løsninger på, hvordan man kunne nå målet.

Kommissorium og medlemmer af kommissionen skal godkendes af Folketingets Skatteudvalg efter indstilling fra skatteministeren.

Kommissionen skal senest den 1. juni 2023 fremlægge sine forslag for Folketingets Skatteudvalg, hvorefter der kan tages politisk stilling til forslagene.

Kommissionen sekretariatsbetjenes af Skatteministeriet.

Finansiering

Udgifter til kommissionen og sekretariatsbetjening afholdes inden for Skatteministeriets eksisterende ramme. Der henvises til Ydelseskommissionen fra 2019 og Dagpengekommissionen fra 2014, hvor udgifter ligeledes har været afholdt inden for den eksisterende ramme.

Skriftlig fremsættelse

Dennis Flydtkjær (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en skattekommission med henblik på et simplere indkomstskattesystem.

(Beslutningsforslag nr. B 101)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.